

Orta Aziya we türkçülik: Näzigim

Category: Kitapcy,Taryhy makalalar
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Orta Aziya we türkçülik: Näzigim

ORTA ASYA ve TÜRKÇÜLÜK – NAZUGUM

Cihangir Hoca İsyany bastırıldıktan sonra KAŞGAR, uzun tarihindeki belki en kanlı ve en acı olaylarını yaşar. İsyana katıldıkları gerekçesiyle çok sayıda insan öldürölür. Onların çoluk çocuğu, kadın ve kızlarından ibaret 10 000'den fazla kişi gözyaşlarına bakmaksızın Lençu, İli ve Çöçek şehirlerine götürölerek, Çinli ve Mançu memurlarına köle gibi dağıtılır. İşte bu esirlerin arasında Uygurların kadın ozanı, aynı zamanda “Nazugum Destanı”nın ünlü özgürlük kahramanı genç Kaşgarlı bayan Nazugum da vardır.

İli'ye sürölün kadın kafilesinde “CUVAN”, yani Uygur lehçesinde genç bir Uygur kadın vardır. Narin boyundan dolayı, Kaşgarlılar bu genç kadına **“NAZİGİM”** derler. Buğday tenli, kara gözlü, kara kaşlıdır. Okumayı sever ve Kaşgar'ın en okumuşlu hanımıdır. İstilacılar, Nazugum'un anasını, kocasını ve 3 yaşındaki oğlunu öldürölür. Destandan anlaşıldığına göre, Nazugum babasının akıbetini bilmiyor. Destan boyunca babasının belki hayatta olduğunu, Kaşgar'da kaldığını ümit eder. Nazugum dağlarda, bayırlarda düşmanından kaçarken, daima Kaşgar'ın yolunu arar. Nazugum'un kardeşi Abdulla kendisi ile aynı kafilede İli'ye sürölür. İli'ye geldikten sonra, Nazugum ve kardeşi Abdulla Çinlilere verilir. İki kardeş dağ başında, bir yar üstünde gizlice buluşurlar. Abdulla Nazugum'a kaçmayı tavsiye eder “Abla kaçmazsan Kâfirden çocukların doğar” der. Nazugum ağlayarak, “Canım kardeşim, ben de kaçmayı düşündüm. Ama sensiz ne olurum!?” der. Sonunda Nazugum zincirlerini sürükleyerek Yıldız deresine doğru kaçır. Fakat yakalanır. 24 günlük hapisten sonra, kesilerek öldürölür. NAZUGUM, Türklerin

JEANNED ARC'ıdır.

JEANNED ARC, (1412-1431), YÜZYIL SAVAŞLARI'NDA, Fransa'nın Mistik Ulusal Kahramanı. Kilise Kurbanı bir köylü kız. 1431 yılında yakılarak öldürülmüştür. (BRINTON 1982-40).

Arap tarihçi-Filozof **İbni Haldun** (1332-1406) **"Coğrafya Kaderdir"** demiş.

Gerçekten, Orta Asya denildiğinde, Türkün kaderinin yansıdığına hiç kuşku yok ki, gözlerimin önünden, başkalarını imrendiren şanlı -engin bir coğrafya geçiyor- zirvesi ebedî karlı Tanrı Dağları ve Sır Derya ile Amu Deryasını bağrında barındıran Maverâünnehir Ovası. Türkçülük denildiğinde, ruhumda acılı, fakat dünyayı titretip geçen olaylar canlanıyor – Otrar Olayı (1218) ve Ankara Savaşı (1402).

1.GİRİŞ

Bu yazımı kaleme alırken, ulu Türkçü ve Türklük biliminin seyrek bilgini Zeki Velidi Togan'ın (1890-1970) kişiliğinden-eserlerinden etkilendim. Togan Hatıralarında diyor ki: "Bizim nesil belki muvaffak olmayabilir, bunu bile bile kıyam karakterini devam ettirmeliyiz. Çünkü Orta Asya meselesi bir gün cihanşümül meselelerin birisi olacaktır. O gün bizim bu gün yaptığımız mücadele bir temel teşkil eder" (TOGAN 1999: 434)

Arayış içinde geçen ömrüm süresince şuna inandım ki, kişi beyinde doğabilecek ülkülerin-ilkelerin en kutsalı, kişi kalbinde doğabilecek duyguların en tatlısı özgürlükmüş. Bu nedenle bu eserimi, bundan 40 yıl önce-1980 yılında veda etmek zorunda kaldığım Doğu Türkistan denilen aziz ülkemde çetin koşullar altında ulusu-devleti uğruna savaşmakta olan ülküdaşlarıma bağışlıyorum. Benim dünyaya vatansız-ulussuz-devletsiz gelmediğime göre, nerede benim, bu kutsal varlıklarım?!... Nerede benim, vatanıma-ulusuma bağlılığımdan doğan devlet anlayışım?!... Lisede okurken bir sınıf arkadaşımın anı defterine şu satırları yazmıştım : "Ömür kısa, istikbal uzak, yapılacak işler o kadar çok ki..."

Düşmanlarımız bizi kökümüzden top yekûn yok etmek istemektedir. İşte kanıt:

Turgun Almas'ın yazdığı **"UYGURLAR"** adlı kitaba karşı yanıt olarak Ürümçi'de 2000'de basılan, Çinceden çevrilmiş **"PANTÜRKİZM MEDENİYETİ HAKKINDA ARAŞTIRMALAR"** adlı kitabın sunduğu şu sonuç ifadeler dikkat çekicidir:

"Medeniyet Pantürkizmi, siyasî Pantürkizmin esasıdır. Bu esas, siyasî Pantürkizmin yaşamı-gelişimi için kaynak ve Şin Cang'daki (Doğu Türkistan'daki) bölücülüğü nazarî esasla-medeniyet arka görünümüyle besler. Aynı zamanda Batılı düşmanlarımızın devletimizi parçalamasına kolaylık sağlar. Bu sebeple Pantürkizme karşı savaş ve onun medeniyet alanındaki derin etkisini temizlemek, ideoloji sahasındaki uzun vadeli vazifemizdir" (2000:86).

Düşman ağzıyla Türkçülüğü **"PANTÜRKİZM"** diye adlandırıp değerlendirilmesinin başlıca sebebi, düşmanlarımız bizi topyekun-kökümüzden yok etmek istemekte ve bu ifadeler, "Çin'i ve Rus'u ezelî ve ebedî düşmanımız" derken, biz Türkçülerin tartışma götürmez haklılığını kanıtlamaktadır. Ben Türküm veya ben Türkçüyüm, diyebilmek için, her an Çin'in veya Rus'un öldürmesine karşı hazırlıklı olmamız gerekmektedir. Evet, bu ölüm kalım savaşında, bizim cihanşümul haklılığımızın kanıtı, düşmanlarımızın kimliğinde-kişiliğinde-amaçlarında saklıdır (KURBAN 2007: 15-16).

Yabancılar biz Türkçüleri Pantürkist diye, ilkemiz Türkçülüğü ise Pantürkizm olarak adlandırmış-tanımlamışlardır. Doğrudur, bu yabancı sözcükleri bu günlerde biz de kullanıyoruz. Bilhassa bu sözcükleri düşmanlarımız bizi suçlu bulduklarında kullanmayı severler. Bir Rus veya bir Çinli bir Türkü "Pantürkist" diye suçluyorsa, mutlaka o Türkün öldürülmesine hüküm ederler.

Yıl 1913, Türklük uğruna "Birleşmek-Gelişmek" amacıyla İstanbul'da kurulan İTTİHAT TERAKKİ CEMİYETİ önderlerinin 1920'li yıllarda, vatanlarından uzakta-yurt dışında art arda öldürülmelerinin başlıca sebebi budur-Pantürkizm'e karşı cihanşümul düşmanlık. Pantürkizmin babası olarak bilinen büyük şahsiyetler Yusuf Akçura (1876-1935) ile Enver Paşa'dır. Yurt dışına kaçmak zorunda kalan İttihat Terakki Cemiyeti'nin önderleri Talat Paşa (Edirne 1874-Berlin 1921), Cemal Paşa

(Midilli 1872-Gürcistan 1972) ve Enver Paşa (İstanbul 1881-Türkistan 1922), ülkelerinden uzakta Türk düşmanları tarafından vurularak öldürölür. Türkistan'daki Döşenbe şehri yakınında gömölün Enver Paşa'nın kemikleri 1996 yılında İstanbul'a getirilir ve Talat Paşa'nın mezarının yanına gömölür. Talat Paşa 1921 yılında Berlin'de bir Ermeni militanı tarafından öldürölür. Kemikleri 1943 yılında Türkiye'ye getirilerek İstanbul Şişli'deki ABİDEİ HÜRRİYET TEPEŞİ KABİRİNE GÖMÖLÖR. Talat Paşa'nın anıları yayınlanır. Yazar Süreyya Aydemir'in (1897-1976) yazdığı destansı bir ömrün öyküsü olan Üç Ciltlik Enver Paşa Kitabı, ENVER PAŞA'yı ölümsüzleştirirken, Pantürkizm-Türkçölük ilkesi düşmanlarının korkulu rüyası olmaya devam edecektir. Türkistan'da Ruslarla savaş halinde olan Enver Paşa, savaş alanında karşılaştığı Zeki Velidi Togan'a şunları söylemiştir: "Muvaffak olmazsak hiç olmazsa, cesedimi burada bırakmakla Türkistan istiklaline hizmet etmiş olurum" (TOGAN 1999, s: 390). İnsanlık tarihinde, İttihat Terakki Cemiyeti'nin çektiği acılar kadar acı çeken başkaları olmuşmudur?!

Dilimizdeki Türkçö-Türkçölük denilen sözcüklerin karşılığı olarak kullanıla gelen adımızı içeren bu yabancı kökenli Pantürkist-Pantürkizm denilen sözcükler ne zaman, nereden, nasıl bir sebep ve süreçten geçerek bize kadar gelebilmiş, bizim sözlüğümüze nasıl mal olmuştur? Yabancılar bizim kimliğimizle, bizim ilkemizle ilgili sözcük üretecek kadar neden bizimle ilgilenmiştir? Bizim başka uluslardan ayrıcalığımız nedir? Düşmanımız neden bu kadar çoktur? Bu soruların yanıtı hiç kuşkusuz coğrafyamızın-tarihimizin-karakterimizin derinliklerinde saklıdır.

Coğrafyamızın verimliliği-enginliğı, tarihimizin savaşlarla dolu dolu geçen cengevarlığı, karakterimizin "ARKADAŞ"- (arkama geç sana güveniyorum)- denilebilecek kadar samimiliğı, adaletten yana ululuğı, ulusumuz uğruna olağanüstü özveriler çağrıştıran başlıca etkendir. Ulusumuzun ululuğı sadece yaradılışında değil, yaptıklarında saklıdır. Atalarımız 1000 yıllar öncesinden Avrasya'nın egemen gücü olarak tarih yaratmış, tarihi ise- 04.08.2008 Pazartesi günkü Kaşgar Olayı

gibi destansı bir tarihtir. KAŞGAR OLAYI-benzerine az rastlanan sadece Türk ulusuna has ulu bir “BAĞIMSIZLIK” savaşının örneğidir-“YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!” (Bak: KURBAN, “Kaşgar Olayı” yazısı).

Ben bir Pantürkistim, sarsılmaz bu ilkem ile gurur duyuyorum. Ezelî ve ebedî düşmanım olan Çin veya Rus her an beni öldürebilir... Fakat öldürmekle biz Pantürkistlerin bitmeyeceğini, tarih söylüyor. **Ah şu Tarih! Tarih...** Atatürk’ün dediği gibi: “Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana doğrulukla bağlı kalmazsa, değişmeyen gerçek insanlığı şaşırtıcı bir nitelik alır” (KURBAN 2007 : 191).

Ben bir Uygur’um, yani bugün dünyada var olan en bahtsız bir ulusun bireyiyim. Yakın çağımızın dünyasında hiçbir yöre Doğu Türkistan kadar çok isyanlara ve tekrar tekrar işgallere sahne olmamıştır. Hiçbir topluluk Doğu Türkistanlılar kadar zulüm ve katliamlara maruz kalmamıştır. 350 yıllık (1678-2020) esirliğin birikimini halen taşımakta olan Doğu Türkistanlılar kadar bahtsız ve zavallı başka bir topluluk yoktur (KURBAN 1995 : VII) Çulpan diyor ki, “Gülen başkalarıdır, ağlayan benim” (KURBAN 2007 : 61)

İklil KURBAN.

(Devam Edecek)

Taryhy makalalar